

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ผลของการใช้สื่อ eDLRU ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย: กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาผลของการใช้สื่อ eDLRU ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย
- 2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยภายหลังการใช้สื่อ eDLRU
- 3) เพื่อศึกษาทัศนะของครูปฐมวัยที่มีต่อการใช้สื่อ eDLRU ในการจัดการเรียนการสอน

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยก่อนและหลังการใช้สื่อ eDLRU

การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยก่อนและหลังการใช้สื่อ eDLRU พบว่า ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยหลังการใช้สื่อ eDLRU มากกว่าก่อนการใช้สื่อ eDLRU โดยหลังการใช้สื่อ eDLRU ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, SD. = .39) ส่วนก่อนการใช้สื่อ eDLRU ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, SD. = .46)

1.1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร พบว่า ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร หลังการใช้สื่อ eDLRU มากกว่าก่อนการใช้สื่อ eDLRU โดยหลังการใช้สื่อ eDLRU ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, SD. = .45) ส่วนก่อนการใช้สื่อ eDLRU ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, SD. = .49)

1.2 ด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ พบว่า ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ หลังการใช้สื่อ eDLRU มากกว่าก่อนการใช้สื่อ eDLRU โดยหลังการใช้สื่อ eDLRU ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, SD. = .41) ส่วนก่อนการใช้สื่อ eDLRU ด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, SD. = .46)

1.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลังการใช้สื่อ eDLRU มากกว่าก่อนการใช้สื่อ eDLRU โดยหลังการใช้สื่อ eDLRU ครูปฐมวัยมี

สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, $SD. = .45$) ส่วนก่อนการใช้สื่อ eDLRU ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD. = .51$)

1.4 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ หลังการใช้สื่อ eDLRU มากกว่าก่อนการใช้สื่อ eDLRU โดยหลังการใช้สื่อ eDLRU ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD. = .47$) ส่วนก่อนการใช้สื่อ eDLRU ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, $SD. = .56$)

1.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลังการใช้สื่อ eDLRU มากกว่าก่อนการใช้สื่อ eDLRU โดยหลังการใช้สื่อ eDLRU ครูปฐมวัยมีสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, $SD. = .43$) ส่วนก่อนการใช้สื่อ eDLRU ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, $SD. = .51$)

2. การเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยภายหลังการใช้สื่อ eDLRU พบว่า ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($t = -16.586$, $p=.000$) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยภายหลังการใช้สื่อ eDLRU ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ($t = -17.721$, $p=.000$) ด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ($t = -17.321$, $p=.000$) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($t = -13.159$, $p=.000$) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($t = -14.290$, $p=.000$) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($t = -14.572$, $p=.000$)

3. การวิเคราะห์ทัศนะของครูปฐมวัยที่มีต่อการใช้สื่อ eDLRU ในการจัดการเรียนการสอน พบว่า ทัศนะของครูที่มีต่อการใช้สื่อ มีประเด็นหลักที่น่าสนใจ 3 ประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง ด้านความพึงพอใจของครูในการใช้สื่อ eDLRU พบว่า ครูมีความพอใจในเรื่องความเข้าใจง่ายของสื่อและความไม่ซับซ้อนในการใช้ ครูพอใจในประโยชน์ในเรื่องการสร้างความรู้และสามารถประยุกต์ใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเรื่องการเขียนแผนการสอนของครู ครูสามารถพัฒนาทักษะในด้านการเขียนแผนได้ดีขึ้น และทำให้ครูเข้าใจการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูสามารถนำไปปรับใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้จริง ประเด็นที่สอง ด้านผลกระทบที่เกิดหลังจากการใช้สื่อ eDLRU พบว่า สื่อ eDLRU ทำให้การสอนของครูน่าสนใจ และส่งผลให้ต่อเด็กในเรื่องความสนุกสนานในการเรียน เด็กมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้นและส่งผลการขาดเรียนของเด็กลดลง อีกทั้งยังสร้างความมั่นใจในการสอนของครู ทำให้ครูเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน และมีความสุขในการทำงาน ประเด็นที่สาม พบข้อจำกัดในการใช้สื่อ eDLRU ที่น่าสนใจคือสื่อ eDLRU ยังไม่มีข้อจำกัดในเรื่องการสร้างควมชำนาญให้กับครูในเรื่องการใช้คำถามที่ส่งเสริมกระบวนการคิดได้ สาเหตุอาจเนื่องข้อจำกัดในเรื่อง

ระยะเวลาที่ใช้สื่อ eDLRU และทักษะการใช้คำถามเป็นทักษะที่ยากในการฝึกฝนในช่วงเวลาค่อนข้างน้อย ซึ่งครูให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าควรได้รับการอบรมการใช้สื่อและฝึกให้มากกว่านี้ทั้งในเรื่องเวลาและเนื้อหา และครูต้องการการนิเทศติดตามในขณะที่นำเสนอไปใช้สอน และการวางแผนในการกำหนดหน่วยและกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทต่อสภาพแวดล้อมนั้นครูยังมีปัญหาอยู่บ้าง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัยที่ใช้สื่อ eDLRU ในศูนย์พัฒนาเด็ก มีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการหลักสูตรเพิ่มขึ้นทั้ง 5 ด้าน และสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สื่อ eDLRU เป็นสื่อวีดิทัศน์ ที่ประกอบไปด้วยภาพเคลื่อนไหวประกอบเสียง ที่สร้างขึ้นตามหลักการสร้างคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และต่อมาได้ถูกพัฒนาโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในรูปของ วีดิโอ ออน ดีมานด์ นอกจากนี้สื่อ eDLRU ยังจัดอยู่ในจำพวกสื่อเสมือนจริง ที่ถ่ายทำจากสถานการณ์การสอนจริงในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสื่อที่ **เอดการ์ เดล** (Dale, 1969) ได้จัดแบ่งสื่อการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างโสตทัศนูปกรณ์ และแสดงเป็นขั้นตอนของประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้สื่อ นำมาสร้างเป็น “กรวยประสบการณ์” (Cone of Experience) ที่ได้จัดอันดับประเภทของสื่อกับการรับรู้ของผู้เรียน ซึ่งสื่อ eDLRU จัดอยู่ในกลุ่มสื่อลำดับที่ 7 คือ สื่อโทรทัศน์ ไซ่งได้ทั้งระบบวงจรเปิดหรือวงจรปิด การสอนจะเป็นการสอนสดหรือบันทึกลงบนวีดิทัศน์ (Dale, 1969) และสื่อประเภทนี้จะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร้อยละ 50 จากสิ่งที่เห็น

2. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการเขียนแผนการสอนให้กับผู้ที่จะนำสื่อไปใช้ และการชี้แนะในการนำไปปฏิบัติเพิ่มเติมในเรื่องทักษะด้านการเขียนแผนจากผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน ก่อนนำสื่อไปใช้จริงในศูนย์พัฒนาเด็ก ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ เพราะผู้ที่นำสื่อไปใช้จะต้องผ่านการเขียนแผนจากกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งจะเพิ่มการเรียนรู้ได้ถึงร้อยละ 70 ขั้นสุดท้ายของกระบวนการวิจัย กลุ่มทดลองจะต้องนำไปใช้ทดลองสอนในชั้นเรียนจริง ซึ่งเท่ากับได้เพิ่มการนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ เอ็ดการ์ เดล ที่ได้สรุปว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริง ด้วยการนำไปสู่การปฏิบัติผู้เรียนจะได้รับผลการเรียนรู้ถึง ร้อยละ 90 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonsri (2008) ที่กล่าวว่า การนำวีดิทัศน์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นมีจุดมุ่งหมายหลักคือให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาจากวีดิทัศน์ตรงตาม เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้และรูปแบบการผลิตรายการต้องมีคุณภาพที่สามารถสื่อความหมายและถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน และต้องนำสื่อไปใช้จริง

3. สื่อ eDLRU ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ สื่อ วีดิโอ ออน ดีมานด์ ที่มีคุณสมบัติในเรื่องการตอบสนองตามต้องการของผู้ใช้ ทั้งในด้านเนื้อหาและความสะดวกในการเข้าถึงสื่อ ดังนั้นสื่อ eDLRU จึงมีความเหมาะสมกับบุคลากรที่ต้องการพัฒนาตน แต่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาในการเรียนรู้ ซึ่งกลุ่มครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัยของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็เป็นกลุ่มหนึ่งที่มีข้อจำกัดนั้น ดังนั้น สื่อ eDLRU ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดขึ้นใช้ในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ดังนั้นเนื้อหาจึงกล่าวถึงเทคนิควิธีและรูปแบบการสอน โดยเน้นการสอนแบบบูรณาการ ประกอบกับรูปแบบการสอน

ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด และในด้านคุณภาพของเนื้อหาที่นำเสนอเน้นสื่อเลือกรูปแบบและวิธีการสอนของครูที่มีคุณภาพจากโรงเรียนต้นแบบที่มีการเรียนการสอนในรูปแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้วยคุณลักษณะของสื่อ วีดิโอ ออน ดีมานด์ ด้วยแล้วที่จะเน้นให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง กลุ่มทดลองจะสามารถศึกษาหาความรู้ได้ตลอดเวลา และใช้หลักการของการศึกษาด้วยตนเองตามความต้องการ และเลือกศึกษาได้มากกว่า 1 ครั้ง จนกว่าจะเข้าใจถ้ายังไม่เข้าใจอาจดูได้บ่อยครั้งตามความต้องการ และกลับมาเลือกดูบางช่วงบางตอนที่ยังไม่เข้าใจได้ นอกจากนี้สื่อ eDLRU ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตผลิตในครั้งนี่ยังเป็นสื่อที่ได้รับการติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อ eDLRU โดยมีการทำวิจัยเรื่อง การประเมินและติดตามผลการใช้สื่อ eDLRU ของจากโรงเรียนที่เป็นสมาชิกเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และนำมาปรับปรุงสื่อ eDLRU ให้มีความพร้อมและเกิดประโยชน์ต่อการใช้งานมากที่สุด และสามารถนำไปปฏิบัติต่อได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเท่ากับเป็นวิธีการของการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ด้วยวิธีนี้จะเหมาะกับผู้ที่เป็นครูประจำการที่มีทักษะการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กอยู่บ้างแล้ว แต่ต้องการความถูกต้อง การสร้างความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมให้เกิดความเข้าใจในการสอนเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การนำสื่อ eDLRU ไปพัฒนาครูในสาขาอื่นๆ หรือการนำไปใช้กับครูที่สนใจในระดับที่สูงกว่า สามารถทำได้เช่นกัน แต่ต้องกำหนดเนื้อหาในสื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาระที่ต้องการในสาขา หรือระดับการศึกษานั้นๆ ก็จะสามารถใช้พัฒนาครูในสาขานั้นๆ ได้เช่นกัน เนื่องจาก eDLRU เป็นสื่อที่พัฒนาในรูปวีดิโอ ออน ดีมานด์ ที่มีลักษณะเฉพาะด้านตรงตามความต้องการของผู้ใช้ และตรงตามความประสงค์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยประสิทธิผลของการใช้สื่อ eDLRU กับนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในชั้นปีที่ 5 ที่ไม่มีประสบการณ์ในการเป็นครูก่อน
2. ควรศึกษาวิจัย เรื่องความคงอยู่ของสมรรถนะครูผู้สอนด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ของครูที่ผ่านการใช้สื่อ eDLRU เป็นช่วงระยะเวลาระยะ 6 เดือน 12 เดือน
3. ควรมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูผู้สอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ใช้สื่อ eDLRU